مجلهٔ پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت
شمارهٔ پیاپی ۷۵، پاییز و زمستان، سال۱۴۰۴
Journal of research on Issues of Education

مقاله علمی پژوهشی | http://isoedmag.ir | Research Article

صفحه ۱۷۹-۱۹۴

عنوان: بررسی ملاک‌های موانع فرصت‌ها، موفقیت‌ها، و کارایی عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد

مهران عزیزی محمودآباد*[۱]، محسن خسروی[۲] و زینب غریبی بیدستانی[۳]

چکیده

سازمان آموزش¬و¬پرورش به¬عنوان یکی از پیچیده¬ترین سازمان¬ها در هر جامعه¬ای بوده و به¬واسطه¬ی موقیعت آن در جامعه جزء نهادهای کلیدی محسوب می¬شود. کلید توسعه هر سازمانی از جمله سازمان آموزش¬وپرورش در دست نیروی انسانی آن می¬باشد. منابع انسانی به¬عنوان مهم¬ترین عنصر در ارتقا کیفیت آموزش¬وپرورش در دستیابی به اهداف سازمانی بسیار اثربخش تلقی می¬شوند. یکی از ابزارهایی که می¬توان با استفاده از آن نیروی انسانی را توانمند ساخت و مهارت، دانش و نگرش آن را ارتقا داد ارزیابی عملکرد می¬باشد. کارکنان آموزش‌وپرورش در کمیته¬ها و کارگروه¬های متفاوتی ایفای نقش می¬کنند. کمیته¬ها و کارگروه¬های آموزش¬وپرورش به عنوان میانجی، نقش تسهیل¬گر ارتباط بین کارکنان، مدیران و جامعه را ایفا می¬کند. هدف این پژوهش بررسی ملاک¬های موانع موفقیت و فرصت‌ها و اثربخشی و کارایی کمیته¬ها و کارگروه¬های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد است. پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش از نوع کاربردی است. این پژوهش با استفاده از روش کیفی انجام شده است. مشارکت‌کنندگان این پژوهش شامل ۱۹ نفر کارشناس، کارشناس مسئول و روسای مجرب ادارات آموزش‌وپرورش در اداره کل و ادارات مناطق است. در این پژوهش از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. ابزار انجام پژوهش، مصاحبه نیمه¬ساختاریافته عمیق است. در این پژوهش برای بررسی صحت یافته¬ها از بررسی توسط اعضا مشارکت‌کننده استفاده شد. برای افزایش قابلیت اعتماد و اعتبار درونی از روش سه¬سویه¬سازی نظری (ارزیابی داده‌ها از دیدگاه‌های مختلف) استفاده شده است. برای تحلیل داده‌ها در نظریه زمینه¬ای یا برخاسته از داده¬ها از کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی استفاده شد. نتایج پژوهش حاضر در حوزه موانع موفقیت کمیته¬ها و کارگروه¬های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه و بویراحمد به محدودیت¬های مالی، نبود زیرساخت مناسب، مسائل و مشکلات فرهنگی¬-اجتماعی، مسائل و مشکلات نیروی انسانی، مسائل مدیریتی، کمبود انگیزه و رضایت شغلی اشاره می¬کند. به علاوه در حوزه بررسی فرصت‌های موفقیت کمیته¬ها و کارگروه¬ها به نوآوری، جذب و مدیریت منابع مالی و سرمایه¬گذاری، توسعه نیروی انسانی، ارتقا و بهبود زیرساخت¬های آموزشی، تقویت همکاری بین نهادی، برنامه¬ریزی و مدیریت موثر، مشارکت جامعه و والدین، افزایش عدالت آموزشی، پایش و ارزیابی مستمر و تنوع¬بخشی به منابع آموزشی اشاره دارد. همچنین نتایج بدست آمده در حوزه اصلاحات مورد نیاز اثربخشی و کارایی عملکرد کمیته¬ها و کارگروه¬ها به افزایش منابع مالی و حمایت-های دولتی، تقویت زیرساخت¬های آموزشی، بهبود نظام آموزشی، بهبود آموزش و توانمندسازی اعضای کمیته، تقویت و گسترش روابط بین نهادی، افزایش مشارکت جامعه و والدین، برنامه¬ریزی و ارزیابی مستمر، تقویت ساختار مدیریتی کمیته¬ها، استفاده از فناوری و نوآوری، توسعه منابع انسانی و افزایش مشارکت اجتماعی اشاره دارد.

اطلاعات مربوط به مقاله

کلید واژگان
موانع فرصت‌ها، کارایی عملکرد، کمیته‌ها و کارگروه‌ها، آموزش و پرورش، کهگیلویه و بویراحمد

[۱]. نویسنده مسئول: استادیار گروه آموزشی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران. ایران azizi8175@cfu.ac.ir
[۲]. استادیار گروه مدیریت آموزشی ، دانشگاه فرهنگیان، تهران. ایران mo.khosravi@cfu.ac.ir
[۳]. دانشجوی کارشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران. ایران gharibinazanin04@gmail.com
-این پژوهش حاصل یک طرح پژوهشی با حمایت اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویراحمد می‌باشد.

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

مقدمه

نظام‌های آموزشی یکی از حیاتی‌ترین بنیان‌های جوامع امروزی است که توسط سیستم آموزش‌وپرورش سازماندهی می‌شود (Iacono at el, 2019). سازمان آموزش‌وپرورش به‌عنوان یکی از پیچیده‌ترین سازمان‌ها در هر جامعه‌ای، پیوند عمیقی با توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارد؛ همچنین به‌واسطه‌ی موقعیت آن در جامعه جزء نهادهای کلیدی محسوب می‌شود (Chawla, Saxena. 2019). به‌گونه‌ای که فعالیت‌های آن به‌طور پیوسته مورد قضاوت افکار عموم قرار می‌گیرد (Fernandes at el, 2018, Lochner, 2020). در شرایط فعلی نظام آموزش‌وپرورش بیشتر از گذشته در مرکز مباحثی از جمله پاسخگویی، مسئولیت اجتماعی و به طور کلی ارتقاء سازوکارهای سازمانی قرار گرفته است (Muhammad Naveed at el, 2020). به همین دلیل مسئولان و دست‌اندکاران نظام آموزش‌وپرورش باید به توسعه، رشد کشور و افکار عمومی توجه کرده و نسبت به آن حساس باشند (Murphy at el, 2019). در مجموع امروزه سازمان‌ها برای توسعه، رشد، بقا و رسیدن به اهداف سازمانی نیازمند استفاده از ترکیبات پیچیده‌ای از منابع هستند. پویایی و آرایش صحیح این منابع به‌گونه‌ای درست، اهرمی را برای رسیدن به اهداف سازمانی پیش‌بینی‌شده در اختیار سازمان‌ها قرار می‌دهد (Ghasemzadeh at el, 2016). در بین منابع مختلف سازمان‌ها، منابع انسانی متخصص، توانمند و پویا به عنوان مهم‌ترین سرمایه یک سازمان تلقی می‌شود که گاهی در ادبیات موجود به‌عنوان سرمایه انسانی نام‌برده می‌شود (Harahap, Rafika, 2020). در همین راستا مهم‌ترین بخش هر سازمانی که شکست یا موفقیت سازمان وابسته به آن می‌باشد بخش منابع انسانی است (Xie & Guo, 2018). لذا کلید توسعه هر سازمانی از جمله سازمان آموزش‌وپرورش در دست نیروی انسانی آن می‌باشد (Rahimi Kinchaa. at el. 2021). منابع انسانی به‌عنوان مهم‌ترین عنصر در ارتقا کیفیت آموزش‌وپرورش در دستیابی به اهداف سازمانی بسیار اثربخش تلقی می‌شوند (Muslihah at el 2021). زیرا منابع انسانی پایه و اساس سایر منابع، امکانات، برنامه‌درسی و زیرساخت‌ها می‌باشد تمامی منابع آموزشی در صورتی که با نیروی انسانی پشتیبانی نشوند نمی‌توانند عملکرد مطلوبی داشته باشند. حال سازمان آموزش‌وپرورش برای دستیابی به اهداف تعیین شده و موفقیت در عملکرد نیازمند نیروی انسانی شایسته می‌باشد (Hasnadi, 2019). این منابع انسانی باید از صلاحیت، مهارت، دانش و نگرش مطلوبی برخوردار باشند تا آموزش‌وپرورش، اثربخش و مطلوب تلقی شود (Roshani Ali Benasee At el, 2021). یکی از ابزارهایی که می‌توان با استفاده از آن نیروی انسانی را توانمند ساخت و مهارت، دانش و نگرش آن را ارتقا داد ارزیابی عملکرد می‌باشد (Salimi at el, 2022). با استفاده از ارزیابی عملکرد اطلاعات لازم در خصوص نیروی انسانی جمع‌آوری و در اختیار مدیران قرار می‌گیرد تا آن‌ها اقدامات لازم را برای افزایش کمیت یا کیفیت عملکرد کارکنان انجام دهند (Padid, 2017). ارزیابی عملکرد فرایندی است که به منظور آگاهی از عملکرد و ایجاد بازخوردهای لازم برای بهبود و ارتقای عملکرد انجام می‌شود (Marufkhani at el, 2022). هدف ارزیابی عملکرد، نظارت بر عملکرد کارکنان و فراهم کردن فرصتی در راستای توسعه مهارت‌ها و دادن پاداش برای افزایش انگیزه به کارکنانی که عملکرد مناسبی دارند می‌باشد (Choudhary & Puranik, 2014). با استفاده از ارزیابی عملکرد می‌توان مشکلات را شناسایی، راه را برای نیازسنجی آموزشی ایجاد و چارچوبی مناسب برای ارتقائ نیروی انسانی فراهم کرد (Salimi at el, 2022). به عبارتی دیگر میزان مفید بودن کارکنان از طریق ارزیابی عملکرد تلاش‌های فردی و گروهی سازمان‌ها میسر می‌گردد (Kivipõld at el, 2020). وجود کارکنانی توانمند و پویا در آموزش‌وپرورش، زمینه تعالی و سازندگی این نظام و به طبع آن جامعه را فراهم می‌کند همچنین باعث می‌شود آموزش‌وپرورش در مواجهه با چالش‌های پیش‌رو کارآمد تر عمل کند (Ghasemi & Salehi, 2017). کارکنان سازمان آموزش‌وپرورش در کمیته‌ها و کارگروه‌های متفاوتی ایفای نقش می‌کنند. کمیته‌ها و کارگروه‌ها نقش مهمی در انجام مأموریت سازمان‌ها و بهبود عملکرد مؤسسات آموزشی ایفا می‌کنند (Melear, 2022). کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش به عنوان میانجی، نقش تسهیل‌گر ارتباط بین کارکنان، مدیران و جامعه را ایفا می‌کند (Rita, 2017). کمیته‌ها به طور قابل توجهی باعث: افزایش شایستگی‌ها، فرصت‌های توسعه و پیشرفت، ترویج فرهنگ برتر، نوآوری و بهبود نتایج می‌شوند در واقع تشکیل کمیته‌های آموزشی و پیشرفت یک هدف استراتژیک برای عملکرد کارکنان در بهبود و پیشرفت عملکرد خود است (Cedermark, 2024). کارگروه‌های آموزش‌وپرورش نیز وظیفه ارزیابی تمام مراحل و اجزای سیستم تربیت معلم را برای معلمانی که نیاز به بهبود مستمر دارند را بر عهده دارد (Tarhan, 2015). از جمله موفقیت‌های کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش می‌توان به توانمندسازی اعضای کم تجربه با استفاده از تعامل و مشاهده، ایجاد راه‌حلی برای ظرفیت محدود نظارت در برخی از سازمان‌های آموزشی و فراهم‌کردن فرصت‌هایی برای انتقال قدرت دانش در راستای تحقیقات با کیفیت و شیوه‌های نظارت تحصیلات اشاره کرد (Madikizela-Madiya & Motlhabane, 2022). حال باوجود نقش موثری که کمیته‌های آموزش‌وپرورش در توسعه و بهبود نتایج آموزشی، مسئولیت‌پذیری و مدیریت منابع دارند مشارکت آن‌ها در برنامه‌های توسعه به دلایل مختلف ضروری می‌باشد. برخی از این کارگروه‌ها و کمیته‌ها در نظام آموزش‌وپرورش ایران عبارت‌اند از: کارگروه رتبه‌بندی، کارگروه حقوق، پروژه مهر، طرح‌های حوزه ابتدایی، کارگروه سازمان‌دهی، شورای معاونین، هفته مشاغل، کارگروه شهید همت، ارزیابی سیستم اداری آموزشی؛ و برخی از کمیته‌ها عبارت‌اند از: کمیته سلامت و تندرستی، کمیته عفاف و حجاب، آسیب‌های اجتماعی، مراقبت اجتماعی دانش‌آموزان، تربیت‌بدنی، سلامت و تندرستی و کمیته نظارت بر مدارس هیئت‌امنایی و...

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

لذا هدف این پژوهش بررسی ملاک‌های موانع موفقیت و فرصت‌ها و اثربخشی و کارایی کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد است که به تفکیک در قالب سوالات زیر بیان شده است.

موانع عملکرد موفق کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه‌وبویراحمد چیست؟

چه فرصت‌هایی در جهت موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان در دستیابی به مصوبات وجود دارد؟

برای اثربخشی و کارایی بیشتر عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان چه اصلاحاتی نیاز است؟

راهبردهای ارتقا کیفی، بهبود و موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویر احمد و مناطق چگونه است؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش از نوع پژوهش‌های کاربردی است. این پژوهش با استفاده از روش کیفی انجام شده است. در پژوهش حاضر داده‌های کیفی به روش داده بنیاد یا گرندد تئوری گردآوری شده است. در این پژوهش برای نمونه‌گیری، از نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. گال، بورگ و گال (Gall, Borg & Gall, 2004) بیان می‌کنند که در نمونه‌گیری هدفمند مواردی که از لحاظ هدف‌های تحقیق کیفی اطلاعات غنی در بر دارند، انتخاب می‌شوند (Gall, Borg & Gall, 2004). در نمونه‌گیری هدفمند، مشخص می‌شود که با چه کسی باید گفتگو کرد. در رابطه با تعداد افرادی که باید با آن‌ها مصاحبه صورت گیرد نقطه مشترک تمامی نظریه‌پردازان پژوهش‌های کیفی این است که مصاحبه‌ها باید تا زمانی که مقوله‌ها به اشباع برسند، ادامه پیدا کنند. بنابراین در پژوهش کیفی، مشخص نمودن حجم نمونه رابطه مستقیمی با تصمیم‌گیری و قضاوت محقق دارد و قواعد از قبل تعیین‌شده‌ای ندارد، بلکه این اصل اشباع نظری است که مشخص‌کننده تعداد مشارکت‌کنندگان در پژوهش کیفی است (Hennik et al, 2010).

مشارکت‌کنندگان این پژوهش شامل ۱۹ نفر از کارشناسان، کارشناسان مسئول و روسای ادارات با تجربه، مجرب و خبره آموزش‌وپرورش در اداره کل و ادارات مناطق است. اعضای مشارکت‌کننده در این پژوهش بر اساس معیارها و ویژگی‌های زیر انتخاب شده‌اند: کارشناس، کارشناس مسئول و روسای ادارات در حوزه‌های حسابداری، امور اداری، تربیت بدنی، فرهنگی، سنجش و ارزشیابی، پرورشی، تربیت‌بدنی، ارزیابی عملکرد، حراست، انجمن اولیا و مربیان و... که خبره بوده و تجربه کاری خوبی در حوزه کارگروه‌ها و کمیته‌ها دارد.

جدول ۱ ویژگی جمعیت‌شناسی این دسته از شرکت‌کنندگان در این پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱: مشخصات شرکت‌کنندگان در مصاحبه

ردیف	جنسیت	مسئولیت	نام کمیته یا کارگروه	مدرک تحصیلی	سن	سابقه خدمت
۱	مرد	کارشناس حسابداری	کارگروه حقوق	ارشد	۵۲	۲۰
۲	مرد	کارشناس امور اداری و تشکیلات	کارگروه رتبه‌بندی	لیسانس	۲۸	۱۰
۳	مرد	کارشناس ارزیابی عملکرد	کارگروه پروژه مهر	ارشد	۳۸	۶
۴	مرد	کارشناس تربیت‌بدنی و سلامت	کمیته سلامت	لیسانس	۴۱	۱۳
۵	مرد	کارشناس آموزش ابتدایی و پیش‌دبستانی	کارگروه طرح‌های حوزه ابتدایی	لیسانس	۳۵	۲۰
۶	مرد	کارشناس آموزش متوسطه	کارگروه سازمان‌دهی	لیسانس	۴۱	۱۴
۷	مرد	کارشناس سلامت و تندرستی	کمیته سلامت و تندرستی	ارشد	۳۲	۶
۸	مرد	کارشناس فرهنگی هنری	کمیته عفاف و حجاب	ارشد	۳۰	۱۰
۹	مرد	کارشناس سنجش و ارزشیابی	کارگروه شورای معاونین	لیسانس	۴۰	۱۲
۱۰	مرد	کارشناس فنی حرفه‌ای	کارگروه هفته مشاغل	لیسانس	۳۲	۱۰
۱۱	مرد	کارشناس آسیب‌های اجتماعی	کمیته آسیب‌های اجتماعی	ارشد	۳۱	۶
۱۲	مرد	کارشناس مراقبت در برابر آسیب‌های اجتماعی	کمیته مراقبت اجتماعی دانش‌آموزان	لیسانس	۳۷	۱۵
۱۳	مرد	کارشناس مسئول فرهنگی هنری	کمیته عفاف و حجاب	ارشد	۵۳	۳۲
۱۴	مرد	کارشناس تکنولوژی	کارگروه شهید همت	ارشد	۳۰	۱۱
۱۵	زن	کارشناس مسئول تربیت‌بدنی دختران	کمیته تربیت‌بدنی	ارشد	۳۰	۱۰
۱۶	مرد	رئیس اداره سلامت و تندرستی	کمیته سلامت و تندرستی	ارشد	۳۶	۱۸
۱۷	مرد	کارشناس مسئول ارزیابی	کارگروه ارزیابی سیستم اداری آموزشی	ارشد	۴۸	۲۰
۱۸	مرد	کارشناس مسئول ارزیابی	کمیته ارتقا سلامت و تندرستی	ارشد	۴۸	۲۰
۱۹	مرد	کارشناس مسئول شوراهای آموزش‌وپرورش	کمیته نظارت بر مدارس هیئت‌امنایی	ارشد	۴۲	۱۹

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

ابزار انجام پژوهش، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته عمیق است. این مصاحبه‌ها شامل ۵ سؤال نیم ساختاریافته است و هدف از آن‌ها دریافت دیدگاه‌ها و عقاید شرکت‌کنندگان است. در مصاحبه نیمه ساختاریافته چند سؤال از قبل تعریف شده است؛ اما در حین مصاحبه سؤال‌های دیگری هم ضرورت می‌یابد. در این پژوهش مصاحبه به صورت فردی انجام شده است. محقق در ابتدا سؤالات مصاحبه پروتکل اجرای آن را تدوین کرده است. برای انجام مصاحبه، نخست با مسئول موردنظر برای کسب رضایت از قبل با تلفن صحبت می‌شد و سپس اگر علاقه‌مندی در این زمینه وجود داشت، سؤالات مصاحبه قبلاً از طریق پیام‌رسان‌های داخلی مثلاً ایتا یا سروش یا حضوری برای ایشان ارسال می‌شد تا با آمادگی و آگاهی بیشتری به سؤالات پاسخ دهد. بدین منظور با مسئولان خبره و با تجربه که تمایل خویش را به شرکت در پژوهش از طریق اظهارنظر شفاهی اعلام کرده‌اند، بر طبق یک برنامه‌ریزی و هماهنگی از قبل پیش‌بینی شده، از هریک از مسئولان باتجربه و مشارکت‌کننده به صورت انفرادی در محل کار آن‌ها یا محل کار محقق در دانشگاه فرهنگیان مصاحبه انجام می‌شد و با رضایت کامل و با رعایت اصول اخلاقی در پژوهش و اصل محرمانه بودن صدای مشارکت‌کنندگان ضبط شده و سپس به تحلیل آن‌ها پرداخته می‌شد. زمان صرف شده برای هر مصاحبه بین ۳۰ تا ۸۰ دقیقه بود. مصاحبه‌ها با موضوع کلی آغاز شد، سپس بر اساس مطالب بیان شده و با طرح سؤال‌های پیگیر، روند مصاحبه در جهت پوشش دادن به اهداف و سؤالات تحقیق ادامه یافت. محقق در طول مصاحبه با روش گفتگو و تعامل به جست‌وجوی پاسخ سؤال تحقیق می‌پرداخت. پژوهشگر وقتی متوجه شد با ادامه مصاحبه، گردآوری داده‌ها به یافته‌های جدیدی نمی‌رسد و داده‌های گردآوری شده تکرار یافته‌ها و اطلاعات قبلی است، مصاحبه و گردآوری داده‌ها را متوقف کرد.

در این پژوهش برای بررسی صحت یافته‌ها از بررسی توسط اعضا مشارکت‌کننده استفاده شد. برای این کار گزارش نهایی یعنی آنچه تولید و اصلاح شد، به شرکت‌کنندگان برای تأیید درستی نتایج برگردانده شد و به آنان فرصت اظهارنظر درباره‌ی یافته‌ها داده شد (Kresvel, 2009). برای افزایش قابلیت اعتماد و اعتبار درونی، از روش‌های گوناگون کنش متقابل سه‌گانه استفاده می‌کنند. در این پژوهش، از روش سه‌سویه‌سازی نظری (ارزیابی داده‌ها از دیدگاه‌های مختلف) استفاده شده است.

برای تحلیل داده‌ها در نظریه زمینه‌ای یا برخاسته از داده‌ها از کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی استفاده شد.

مرحله اول: کدگذاری باز: در این مرحله، با مرور مجموعه داده‌های گرد آمده تلاش شده است مفاهیم پنهان در آن بازشناسی شوند. این مرحله، باز نامیده می‌شود؛ زیرا که طی آن، بدون هیچ محدودیتی به مقوله‌ها پرداخته شده است.

مرحله دوم: کدگذاری محوری: هدف این مرحله، تعیین رابطه بین مقوله‌های ایجاد شده در مرحله کدگذاری باز است. در کدگذاری محوری، با شناسایی هسته مرکزی یا محوری، شرایط علی تشریح و راهبردها مشخص می‌شوند.

مرحله سوم: کدگذاری انتخابی: کدگذاری انتخابی مهم‌ترین مرحله نظریه‌پردازی است که طی آن، ارتباط مقوله‌های محوری با مقوله‌های دیگر مورد بررسی قرار می‌گیرد و پس از اثبات ارتباط آن‌ها، مقوله‌هایی که احتیاج به بهبود و بازنگری دارند، اصلاح می‌شوند. بر اساس فرایند نظریه داده بنیاد، داده‌ها در یک فرایند دقیق و عمیق تحلیل و متکی به مقایسه مداوم، کدگذاری می‌شوند. در فرایند کدگذاری، مقوله‌ها و مضامین تحقیق ظهور پیدا می‌کنند. محقق، با ادامه تفاسیر مداوم میان مقوله‌ها و مضامین و استفاده از یادداشت‌ها، خود اقدام به تعیین مختصات و ویژگی‌های مقوله و ارتباط میان آن‌ها، برای تبیین نظری می‌کند (سعدی پور،۱۳۹۳).

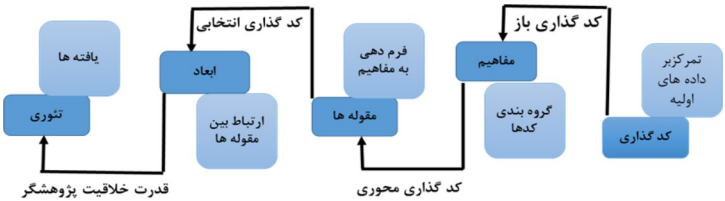

شکل۱: روند پیدایش تئوری از داده‌ها در روش گراندد تئوری (اقتباس از خنیفر و مسلمی، ۱۳۹۵)

برای تجزیه‌وتحلیل داده‌ها ابتدا متن مصاحبه‌ها به طور کامل ضبط گردید. پس از ضبط، مصاحبه‌ها بر روی کاغذ پیاده و نوشته شد. بعد از چند بار مطالعه هر مصاحبه کدهای باز استخراج شده است. پس از استخراج کدهای اولیه، کدهای مشابه با یکدیگر ادغام و آن‌ها را در گروهی قرار داده و برای هر طبقه نامی که معرف کدهای قرار گرفته شده در آن طبقه باشد، انتخاب می‌شد. بدین ترتیب با تشکیل طبقه بندی، مقوله‌های فرعی و اصلی‌های اصلی استخراج گردید.

پس از کدگذاری و مقوله‌بندی داده‌ها و بازخوانی مکرر و جستجو و کنکاش در آن‌ها، مقوله‌های اصلی مشخص گردید. سپس بر اساس مقوله‌های اصلی، عوامل و راهبردهای مؤثر در فرایند شکل‌گیری و آشکارسازی شناسایی شدند. در تجزیه‌وتحلیل و تفسیر ابعاد و مقوله‌های اصلی به نقل و قول‌های مستقیم مشارکت‌کنندگان به عنوان مصداق اشاره شد و برای رعایت محرمانه بودن نام آن‌ها، برای هریک از

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

مسئولان مشارکت‌کننده یک شماره یا کد مخصوص استفاده گردید. در پایان پس از آن‌که داده‌های مختلف در کنار یکدیگر قرار گرفت، با کسب بینش و بصیرت نسبت به موضوع مورد پژوهش، عمل استنتاج صورت گرفته است و بعد از آن به هریک از پرسش‌های مطرح شده در پژوهش، پاسخ داده شده است.

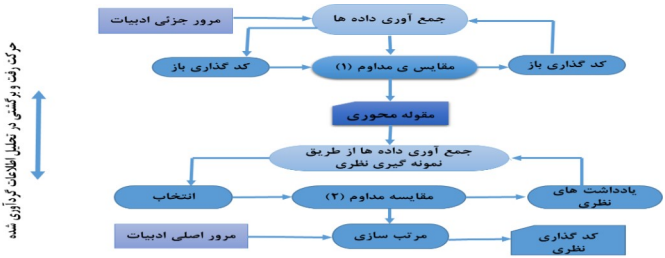

شکل ۲: فرایند تجزیه‌وتحلیل داده‌ها در پژوهش نظریه برخاسته از داده‌ها (اقتباس از خنیفر و مسلمی،۱۳۹۷)

یافته‌های پژوهش

یافته‌های سؤال اول: موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در هر منطقه به عوامل مختلفی بستگی دارد. در استان کهگیلویه و بویراحمد نیز ممکن است موانعی وجود داشته باشد که بر عملکرد این شوراها تأثیرگذار باشد. برخی از این موانع می‌تواند شامل موارد زیر باشد.

جدول ۲: موانع موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه و بویراحمد

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز (مقوله‌ها)	کدگذاری انتخابی
یکی از چالش‌های اصلی، کمبود بودجه کافی برای تأمین نیازهای آموزشی و اجرای برنامه‌های توسعه‌ای آموزشی است (۱۹–م)	کمبود منابع مالی و بودجه	محدودیت‌های مالی
بودجه ناکافی برای مدارس و پروژه‌های آموزشی می‌تواند تأثیر بسیار منفی بر کیفیت آموزش داشته باشد (۵–م)	کمبود منابع مالی و امکانات	
عدم تخصیص بودجه کافی می‌تواند به کاهش کیفیت برنامه‌ها، کمبود تجهیزات و امکانات و ناتوانی در اجرای پروژه‌های آموزشی منجر شود (۳–م)	کمبود بودجه و منابع مالی	
نبود زیرساخت‌های مناسب مانند ساختمان‌های آموزشی استاندارد، وسایل آموزشی مدرن و فناوری‌های نوین می‌تواند چالش ایجاد کند (۱۵–م)	زیرساخت‌های ناکافی	نبود زیرساخت مناسب
کمبود یا ضعف در زیرساخت‌هایی مانند ساختمان‌های مدارس و امکانات آموزشی نیز می‌تواند به عنوان مانعی در نظر گرفته شود (۲–م)	نبود زیرساخت‌های مناسب	
کمبود یا نامناسب بودن فضاهای آموزشی، تجهیزات مدرن و فناوری‌های نوین می‌تواند بهره‌وری آموزشی را کاهش دهد (۱۶–م)	فقدان زیرساخت‌های مناسب	
وجود مشکلات فرهنگی و اجتماعی می‌تواند تأثیر منفی بر توجه و مشارکت جامعه و خانواده‌ها در امر آموزش داشته باشد (۱۷–م)	مسائل فرهنگی و اجتماعی	مسائل و مشکلات فرهنگی و اجتماعی
وجود تفاوت‌های قابل‌توجه فرهنگی و اجتماعی در مناطق مختلف استان ممکن است نیاز به برنامه‌های آموزشی محلی و متفاوت باشد که در این‌باره گاهی غفلت می‌شود (۱۴–م)	تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی	
تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی در بین مناطق مختلف استان و عدم توجه کافی به نیازهای خاص این مناطق می‌تواند همکاری و هماهنگی را دشوار کند (۴–م)	مشکلات فرهنگی و اجتماعی	
عدم دسترسی به معلمان و کادر آموزشی مجرب می‌تواند به کیفیت پایین آموزش منجر شود (۱–م)	کمبود نیروی انسانی متخصص	مسائل و مشکلات نیروی انسانی
کمبود معلمان با تجربه و متخصص می‌تواند بر کیفیت آموزش تأثیر منفی بگذارد (۱۳–م)	ظرفیت محدود نیروی انسانی	
نبود معلمان و کادر آموزشی با تخصص‌های مورد نیاز می‌تواند فعالیت‌ها و برنامه‌های کارگروه‌ها را مختل کند (۱۰–م)	کمبود نیروی انسانی متخصص	
رهبری ضعیف ممکن است به عملکرد نامطلوب شوراها بیانجامد (۵–م)	مسائل مدیریتی	مسائل مدیریتی
روندهای اداری طولانی و متمرکز بودن تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند از روند بهبود سریع و	تمرکزگرایی	

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

به‌موقع جلوگیری کند (۱۸–م)		
بوروکراسی پیچیده و زمان‌بر می‌تواند تصمیم‌گیری‌های سریع و مؤثر را تحت تأثیر قرار دهد و روند اجرای پروژه‌ها را کند، کند (۷–م)	ناکارآمدی ساختارهای اداری	
ناتوانی در جلب حمایت و همکاری مدیران ارشد آموزشی و دولتی می‌تواند اجرای برنامه‌ها را به چالش بکشد (۸–م)	عدم پشتیبانی مدیران ارشد	
نبود سیستم‌های هماهنگ برای ارتباط و همکاری بین کارگروه‌ها می‌تواند موجب تضاد و دوباره‌کاری‌ها شود (۲–م)	عدم هماهنگی بین واحدها و کارگروه‌ها	
اگر سیستم آموزشی نتواند انگیزه کافی ایجاد کند، ممکن است روحیه لازم برای پیگیری اهداف آموزشی در دانش‌آموزان و معلمان کاهش یابد (۱–م)	عدم انگیزه و تشویق کافی برای دانش‌آموزان و معلمان	کمبود انگیزه و رضایت شغلی
نارضایتی از شرایط کاری و فقدان انگیزه می‌تواند موجب کاهش تعهد و اثربخشی معلمان و سایر کادر آموزشی شود (۱۵–م)	کمبود انگیزه و رضایت شغلی بین معلمان و کادر آموزشی	

یافته‌های سؤال دوم: کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد با بهره‌برداری از فرصت‌های مختلف می‌توانند به تحقق مصوبات و اهداف خود دست یابند. در ادامه به برخی از این فرصت‌ها اشاره می‌کنم.

جدول۳: فرصت‌های موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویر احمد

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز (مقوله‌ها)	کدگذاری انتخابی
استفاده از پلتفرم‌های آموزش آنلاین برای گسترش دسترسی به آموزش با کیفیت (۱۷–م)	پیاده‌سازی آموزش آنلاین و مجازی	نوآوری
استفاده از نرم‌افزارهای مدیریت مدارس برای بهبود کارهای اداری و آموزشی (۱۴–م)	ابزارهای مدیریت آموزشی	
توسعه و استفاده از سیستم‌های آموزش آنلاین برای ارتقاء سطح دسترسی به آموزش و افزایش کیفیت تدریس (۳–م)	پلتفرم‌های آموزش آنلاین	
پیاده‌سازی نرم‌افزارهایی برای بهبود مدیریت و کارآمدی امور اداری و آموزشی (۱۶–م)	نرم‌افزارهای مدیریت مدارس	
به‌کارگیری پلتفرم‌های یادگیری آنلاین می‌تواند دسترسی به آموزش را افزایش دهد و به معلمان و دانش‌آموزان کمک کند تا از منابع بیشتری بهره‌مند شوند (۱۳–م)	آموزش آنلاین و مجازی	
استفاده از نرم‌افزارهای مدیریت مدارس به عنوان ابزار برای بهینه‌سازی فرآیندهای آموزشی و اداری (۹–م)	ابزارهای مدیریت آموزشی	
درخواست بودجه‌های اختصاصی از دولت و جذب حمایت‌های مالی از بخش خصوصی و سازمان‌های غیرانتفاعی (۴–م)	بودجه‌های دولتی و غیردولتی	جذب و مدیریت منابع مالی و سرمایه‌گذاری
همکاری با بخش خصوصی برای تأمین مالی و اجرای پروژه‌های آموزشی مشترک (۱۹–م)	سرمایه‌گذاری‌های مشترک	
شناسایی و بهره‌برداری از بودجه‌های آموزشی و حمایتی که توسط دولت یا سازمان‌های غیرانتفاعی ارائه می‌شود (۱۱–م)	تأمین مالی دولتی و غیردولتی	
ایجاد شراکت با سرمایه‌گذاران خصوصی و شرکت‌ها برای تأمین منابع مالی به منظور بهبود زیرساخت‌ها و تجهیزات (۱۲–م)	همکاری با بخش خصوصی	
درخواست کمک‌ها و حمایت‌های مالی از سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی (۵–م)	جذب بودجه‌های دولتی و غیردولتی	
جذب سرمایه‌گذاری‌ها و حمایت‌های بخش خصوصی در پروژه‌های آموزشی (۱۷–م)	همکاری با بخش خصوصی	
برگزاری دوره‌های آموزشی مداوم برای ارتقاء مهارت‌ها و دانش معلمان (۶–م)	کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی	توسعه نیروی انسانی
ایجاد برنامه‌هایی برای تشویق و پاداش‌دهی به معلمان برجسته و با عملکرد بالا (۱۵–م)	برنامه‌های تشویقی	
برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای افزایش مهارت‌های معلمان و کارکنان آموزشی (۱۰–م)	آموزش و توسعه معلمان	
طراحی برنامه‌های تشویقی برای ارتقاء انگیزه معلمان و دانش‌آموزان (۸–م)	ایجاد جوایز و تشویقات	
ارتقاء مهارت‌ها و دانش معلمان و کادر آموزشی از طریق دوره‌های مداوم (۷–م)	برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های تخصصی	

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

ایجاد سیستم‌های تشویقی برای افزایش انگیزه و بهره‌وری معلمان (۳–م)	افزایش انگیزه و پاداش‌دهی	
سرمایه‌گذاری در بهبود و نوسازی ساختمان‌های مدارس و تأمین تجهیزات مناسب (۱۶–م)	نوسازی و بهبود فضاهای آموزشی	ارتقا و بهبود زیرساخت‌های آموزشی
تأمین و به‌روزرسانی ابزارها و وسایل آموزشی با فناوری‌های جدید (۱۴–م)	ارتقاء فناوری‌های آموزشی	
تخصیص بودجه برای نوسازی ساختمان‌های مدارس و به‌روزرسانی تجهیزات آموزشی (۱۸–م)	نوسازی و تجهیز مدارس	
تجهیز مدارس به ابزارها و فناوری‌های نوین آموزشی (۱–م)	فناوری‌های آموزشی	
سرمایه‌گذاری در نوسازی ساختمان‌ها و تجهیز مدارس به فناوری‌های مدرن آموزشی (۱۰–م)	نوسازی و توسعه مدارس	
طراحی فضاهای آموزشی مناسب برای یادگیری کارآمد (۱۵–م)	توسعه فضاهای آموزشی	
استفاده از دانش و تجربه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی برای بهبود کیفیت آموزش (۸–م)	همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی	تقویت همکاری بین نهادی
ایجاد پروژه‌های مشترک با سازمان‌های بین‌المللی برای ارتقاء وضعیت آموزشی (۱۲–م)	همکاری با سازمان‌های بین‌المللی	
همکاری با مراکز آموزشی عالی و تحقیقاتی به منظور بهبود کیفیت آموزش و ایجاد پروژه‌های مشترک (۱۱–م)	شراکت با دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی	
جذب حمایت‌ها و تجربیات از سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با آموزش (۹–م)	مشارکت با سازمان‌های بین‌المللی	
استفاده از تجربه و دانش دانشگاه‌ها برای بهبود کیفی آموزش (۱۷–م)	همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی عالی	
جذب پروژه‌های همکاری‌های بین‌المللی برای توسعه آموزش‌وپرورش (۵–م)	همکاری با سازمان‌های بین‌المللی	
ایجاد برنامه‌های بلندمدت و مشخص برای توسعه آموزش‌وپرورش (۱۴–م)	تدوین برنامه‌های استراتژیک	برنامه‌ریزی و مدیریت مؤثر
استفاده از تحلیل داده‌ها برای تصمیم‌گیری‌های آموزشی مؤثر (۳–م)	مدیریت مبتنی بر داده	
تنظیم برنامه‌های استراتژیک با اهداف مشخص و قابل اندازه‌گیری (۱–م)	تدوین برنامه‌های بلندمدت	
استفاده از تحلیل داده‌ها برای اتخاذ تصمیمات بهینه و مؤثر (۱۹–م)	مدیریت مبتنی بر داده	
تنظیم برنامه‌های استراتژیک با اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت مشخص (۱۳–م)	تدوین طرح‌های جامع	
جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها برای تصمیم‌گیری بهتر و پایش پیشرفت‌ها (۴–م)	استفاده از داده‌ها	
جلب مشارکت والدین و جامعه محلی در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌های آموزشی (۱۶–م)	توسعه مشارکت محلی	مشارکت جامعه و والدین
برگزاری جلسات اطلاع‌رسانی و تعامل فعال با جامعه برای ایجاد پشتیبانی‌های بیشتر (۲–م)	افزایش آگاهی عمومی	
جلب مشارکت والدین و جامعه محلی در فرآیندهای آموزشی (۱۸–م)	ایجاد نظام مشارکت محلی	
اطلاع‌رسانی و تعامل فعال با جامعه برای جلب حمایت‌ها (۶–م)	افزایش آگاهی و ارتباطات با جامعه	
ایجاد سیاست‌ها و برنامه‌هایی که سطح دسترسی همه دانش‌آموزان به آموزش با کیفیت را افزایش دهد (۷–م)	توسعه فرصت‌های برابر برای همه دانش‌آموزان	افزایش عدالت آموزشی
توجه ویژه به نیازهای آموزشی مناطق محروم و تخصیص منابع مناسب (۱۵–م)	تمرکز بر مناطق محروم و کم‌برخوردار	
ایجاد شرایطی که همه دانش‌آموزان، صرف‌نظر از موقعیت جغرافیایی و اجتماعی‌شان، به آموزش با کیفیت دسترسی داشته باشند (۱۳–م)	توسعه فرصت‌های برابر	
تخصیص منابع و تلاش بیشتر برای بهبود شرایط آموزشی در مناطق محروم و کم‌برخوردار (۷–م)	تمرکز ویژه بر مناطق محروم	
تلاش برای کاهش تبعیض‌های آموزشی و فراهم کردن دسترسی برابر برای همه دانش‌آموزان (۹–م)	فراهم آوردن فرصت‌های برابر	
توجه ویژه به نواحی کم‌برخوردار و ارتقاء کیفیت آموزشی در این مناطق (۵–م)	تمرکز بر مناطق محروم	
ارزیابی مکرر عملکرد کمیته‌ها و تنظیم برنامه‌های اصلاحی (۱۲–م)	برگزاری جلسات منظم	پایش و ارزیابی مستمر

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

ارائه گزارش‌های مستمر و شفاف به ذینفعان برای ایجاد اعتماد و همکاری بیشتر (۳-م)	شفافیت در گزارش‌دهی	
ارزیابی مستمر عملکرد شوراها و تطبیق آن با اهداف و مصوبات (۱۹-م)	برگزاری جلسات منظم	
گزارش‌دهی مستمر و شفاف به ذینفعان برای ایجاد اعتماد و همکاری بیشتر (۱۰-م)	گزارش‌دهی و شفافیت	
انجام ارزیابی‌های منظم برای سنجش پیشرفت و تأثیر برنامه‌ها (۱۴-م)	ارزیابی عملکرد	
فراهم کردن گزارش‌های شفاف از عملکردها و نتایج به ذینفعان برای افزایش اعتماد و حمایت (۸-م)	شفافیت در گزارش‌دهی	
بهره‌برداری از کتاب‌ها، فیلم‌ها، اپلیکیشن‌ها و منابع چندرسانه‌ای متنوع برای غنی‌سازی فرآیند یادگیری (۱۱-م)	استفاده از منابع چندرسانه‌ای	تنوع بخشی به منابع آموزشی
استفاده از کتاب‌ها، فیلم‌ها و اپلیکیشن‌های متنوع آموزشی برای غنی‌سازی فرآیند یادگیری (۴-م)	منابع چندرسانه‌ای	
برگزاری کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی مکمل برای افزایش مهارت‌های دانش‌آموزان (۴-م)	آموزش‌های مکمل	

یافته‌های سؤال سوم: برای ارتقاء اثربخشی و کارایی کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه و بویراحمد، پیشنهادات و اصلاحاتی در زیر ارائه می‌شود.

جدول۴: پیشنهادات اثربخشی و کارایی بیشتر عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز (مقوله‌ها)	کدگذاری انتخابی
ایجاد برنامه‌هایی برای جذب سرمایه‌گذاری از بخش خصوصی و نهادهای دولتی، به‌منظور تأمین منابع مالی پایدار (۹-م)	جذب سرمایه‌گذاری	افزایش منابع مالی و حمایت‌های دولتی
تقویت شیوه‌های مدیریت مالی و بودجه‌بندی شفاف که امکان پیگیری و ارزیابی دقیق‌تر را فراهم کند (۱۸-م)	بودجه‌بندی شفاف	
ایجاد طرق جدید برای جذب منابع مالی از طریق همکاری با بخش خصوصی و سازمان‌های غیردولتی (۴-م)	جذب منابع مالی	
درخواست حمایت‌های مالی و تأمین امکانات از سوی دولت برای پروژه‌های خاص آموزشی (۱۷-م)	حمایت دولتی	
نوسازی و تعمیر مدارس نابسامان به منظور فراهم کردن محیطی مناسب برای یادگیری (۱۳-م) ارتقای فضاهای آموزشی و تجهیز مدارس به امکانات لازم (۵-م)	بهبود وضعیت فیزیکی مدارس	تقویت زیرساخت‌های آموزشی
فراهم کردن دسترسی به تجهیزات آموزشی نوین و فناوری اطلاعات برای دانش‌آموزان و معلمان (۷-م) به کارگیری ابزارهای دیجیتال و فناوری آموزشی برای ارتقای کیفیت تدریس (۲-م)	دسترسی به تکنولوژی	
نیاز به بازنگری و به‌روز رسانی برنامه‌های درسی به تناسب نیازهای محلی و ملی (۲-م)	بررسی برنامه‌درسی	بهبود نظام آموزشی
آموزش مهارت‌های نرم و زندگی به دانش‌آموزان برای افزایش تاب‌آوری و توانایی آن‌ها در مواجهه با چالش‌ها (۱۰-م)	تقویت آموزش مهارت‌های زندگی	
برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برای اعضای کمیته به‌منظور بهبود مهارت‌ها و آشنایی با روش‌ها و ابزارهای نوین (۱-م)	دوره‌های آموزشی منظم	بهبود آموزش و توانمندسازی اعضای کمیته
فراهم کردن منابع آموزشی و مطالعاتی برای اعضا به‌منظور افزایش دانش و توانمندی (۱۲-م)	دسترسی به منابع آموزشی	
تأمین مشاوره و حمایت: همکاری با مراکز تحقیقاتی برای ارائه مشاوره و حمایت در زمینه‌های آموزشی (۹-م)	برگزاری دوره‌های آموزشی منظم	
ایجاد تبادل اطلاعات و برنامه‌های مشترک با دانشگاه‌ها برای بهره‌گیری از تجربه‌های علمی و پژوهشی (۱۴-م)	همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز علمی	تقویت و گسترش روابط بین‌نهادی
افزایش حضور اعضای شورا در همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای تبادل نظر و یادگیری تجربیات جدید (۳-م)	شرکت در همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی	

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی برای تبادل تجربیات و به‌کارگیری روش‌های آموزشی نوآورانه (۱۰–م)	تقویت روابط با دانشگاه‌ها	
فراهم کردن فرصت‌هایی برای نشست‌های مشترک بین کمیته‌ها و نهادهای دیگر به‌منظور تبادل اطلاعات و تجارب (۸–م)	برگزاری نشست‌های مشترک	
تشکیل کارگروه‌های محلی با هدف جلب مشارکت والدین و افراد جامعه در تصمیم‌گیری‌های آموزش (۱۵–م)	تشکیل کارگروه‌های محلی	افزایش مشارکت جامعه و والدین
ایجاد نشست‌های منظم برای بحث و تبادل نظر با جامعه و والدین در خصوص چالش‌ها و نیازهای آموزشی (۷–م)	برگزاری نشست‌های منظم	
راه‌اندازی شوراهای محلی به‌منظور جلب مشارکت فعال والدین و جامعه در تصمیم‌گیری‌های آموزشی (۱۳–م)	تشکیل شوراهای محلی	
تعامل منظم با والدین و جامعه برای شناسایی نیازها و چالش‌های موجود در سیستم آموزشی (۱۷–م)	برگزاری جلسات مشورتی	
برنامه‌ریزی دقیق و مبتنی بر نیازهای واقعی مناطق به‌منظور پرداختن به اولویت‌ها (۶–م) ایجاد برنامه‌های مشخص و عملیاتی بر اساس نیازهای واقعی هر منطقه (۱۹–م)	تدوین برنامه‌ریزی مشخص	برنامه‌ریزی و ارزیابی مستمر
ایجاد سیستم‌های ارزیابی و نظارت مستمر بر روند پیشرفت برنامه‌ها و اجرای مصوبات (۵–م) طراحی سیستم‌های نظارت و ارزیابی برای بررسی پیشرفت فعالیت‌ها و تحقق اهداف تعیین‌شده (۷–م)	ارزیابی و نظارت مستمر	
مشخص کردن وظایف و مسئولیت‌های هر عضو کمیته به‌منظور جلوگیری از تداخل فعالیت‌ها و افزایش شفافیت (۱۱–م)	تعریف وظایف واضح	تقویت ساختار مدیریتی کمیته‌ها
شناسایی و تقویت رهبران محلی برای مدیریت مؤثرتر کمیته‌ها و تسهیل ارتباطات (۱۶–م)	توسعه رهبری	
استفاده از فناوری‌های نوین و ابزارهای دیجیتال برای بهبود فرآیندهای آموزشی و مدیریتی (۱۲–م)	پیاده‌سازی فناوری‌های آموزشی	استفاده از فناوری و نوآوری
برگزاری دوره‌های آموزشی آنلاین برای اعضای کمیته به‌منظور دسترسی آسان‌تر به محتوای آموزشی (۱۰–م)	آموزش آنلاین و دوره‌های مجازی	
برگزاری دوره‌های آموزشی منظم برای توسعه مهارت‌های معلمان (۱۸–م)	آموزش معلمان	توسعه منابع انسانی
در راستای جلب و نگهداری نیروهای حرفه‌ای و متخصص در نظام آموزشی (۱۷–م)	جذب نیروی انسانی متخصص	
ایجاد شوراهای شامل والدین، معلمان و اعضای جامعه برای تصمیم‌گیری‌های محلی (۴–م)	تشکیل شوراهای محلی	افزایش مشارکت اجتماعی
تعامل با خانواده‌ها و جامعه برای شناسایی نیازها و چالش‌های موجود (۱۹–م)	برگزاری جلسات و مشاوره‌های منظم	

با اجرای این اصلاحات، کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه و بویراحمد قادر خواهند بود تا بهتر به نیازهای آموزشی پاسخ دهند و اثربخشی خود را در تحقق اهداف آموزشی افزایش دهند. همکاری و مشارکت همه‌جانبه اجزای مختلف جامعه نیز در این مسیر بسیار مهم است

یافته‌های سؤال چهارم: برای ارتقای کیفیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه و بویراحمد و مناطق مختلف آن، می‌توان از راهبردهای زیر استفاده کرد.

جدول ۵: راهبردهای ارتقا کیفی کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد و مناطق

نمونه داده‌ها	کدگذاری باز (مقوله‌ها)	کدگذاری انتخابی
تعریف و تدوین وظایف و مسئولیت‌های دقیق اعضای شورا برای شفافیت بیشتر (۱۳–م)	تعیین وظایف مشخص	تقویت ساختار شوراها، کمیته‌ها و کارگروه‌های
ایجاد کمیته‌های کاری برای بررسی موضوعات خاص نظیر بهسازی مدارس، آموزش معلمان و ارتقای کیفیت آموزشی (۱–م)	تشکیل کمیته‌های تخصصی	
تدوین و تعیین مسئولیت‌های واضح برای هر عضو کارگروه (۳–م)	تعیین وظایف و مسئولیت‌ها	

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

تشکیل کمیته‌هایی برای پوشش موضوعات خاص مانند آموزش معلمان، بهبود کیفیت آموزشی و نظارت (۹–م)	ایجاد کمیته‌های تخصصی	
تشویق والدین و اعضای جامعه به مشارکت فعال در فرآیندهای تصمیم‌گیری شورا (۱۹–م)	جلب مشارکت بیشتر والدین و جامعه	افزایش مشارکت ذینفعان
همکاری با نهادهای اجتماعی و فرهنگی برای فراهم کردن حمایت‌های لازم (۱–م)	تعامل با نهادهای محلی	
فراهم کردن دوره‌های آموزشی برای اعضای شوراها در زمینه مدیریت آموزشی، برنامه‌ریزی و ارزیابی (۱۱–م)	برگزاری دوره‌های آموزشی	آموزش و توسعه منابع انسانی
آموزش مهارت‌های ارتباطی و مدیریتی برای بهبود تعاملات و تصمیم‌گیری‌ها (۶–م)	توسعه مهارت‌های ارتباطی	
فراهم کردن دوره‌های آموزشی برای بهبود مهارت‌ها و دانش اعضای کمیته (۱۶–م)	برگزاری کارگاه‌های آموزشی	
ارتباط با متخصصان و معلمان موفق برای انتقال تجربیات و به اشتراک‌گذاری بهترین شیوه‌ها (۹–م)	ایجاد برنامه‌های مربی‌گری	
برقراری سیستم‌های اطلاعاتی برای اشتراک‌گذاری داده‌ها و آمارهای آموزشی با اعضای شورا (۷–م)	ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی	تسهیل دسترسی به اطلاعات
برای شناسایی چالش‌ها و نقاط قوت سیستم آموزشی در منطقه (۱۳–م)	تحلیل داده‌های آموزشی	
ارتقای شفافیت در عملکرد شوراها و ارائه گزارش‌های عملکرد به جامعه (۳–م)	ترویج شفافیت	ترویج فرهنگ مطالبه‌گری
ایجاد فضایی که اعضای شورا و ذینفعان در مورد روندها و تصمیمات واقع بر جامعه انتقاد و پیشنهاد داشته باشند (۲–م)	تشویق مطالبه‌گری	
تشویق اعضا به ادامه آموزش و یادگیری از تجربیات دیگران (۱۴–م)	فرهنگ یادگیری	ترویج فرهنگ یادگیری و بهبود مستمر
جمع‌آوری و تحلیل بازخوردهای اعضا و ذینفعان برای بهبود فرآیندها و تصمیمات (۱۲–م)	توجه به بازخوردها	
ایجاد فضایی که اعضا به یادگیری و به‌روزرسانی اطلاعات ادامه دهند (۱۷–م)	تشویق یادگیری مستمر	
جمع‌آوری و پیاده‌سازی نظرات اعضا و ذینفعان برای بهبود فرآینده (۸–م)	توجه به بازخوردها	
ایجاد یک برنامه استراتژیک با اهداف مشخص و قابل اندازه‌گیری (۵–م)	تدوین اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت	تعیین اهداف و وظایف مشخص
تعیین وظایف و مسئولیت‌های واضح و مشخص برای تمامی اعضا (۱۸–م)	وضوح در وظایف	
ایجاد بسترهایی برای مشارکت بیشتر والدین و اعضای جامعه در فرآیندهای تصمیم‌گیری (۱۶–م)	جلب نظر والدین و جامعه	افزایش مشارکت اجتماعی
همکاری با سازمان‌ها و نهادهای محلی برای بهبود شرایط آموزشی (۱۵–م)	تعامل با نهادهای اجتماعی	
تشویق والدین و اعضای جامعه به مشارکت در تصمیم‌گیری‌های کارگروه (۹–م)	همکاری با والدین و جامعه	
همکاری با سایر نهادهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی برای تقویت عملکرد کارگروه‌ها (۱۱–م)	تعامل با نهادهای محلی	
راه‌اندازی پلتفرم‌های آنلاین برای تبادل نظر، بررسی مسائل و ارائه پیشنهادات (۶–م)	استفاده از فناوری اطلاعات	بهره‌برداری از فناوری
استفاده از ابزارهای تحلیلی برای ارزیابی عملکرد آموزشی و شناسایی چالش‌ها (۳–م)	تحلیل داده‌ها	
راه‌اندازی پلتفرم‌های آنلاین برای به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تجربیات (۱۰–م)	استفاده از ابزارهای دیجیتال	
تجزیه‌وتحلیل داده‌های آموزشی برای شناسایی نقاط قوت و ضعف (۸–م)	تحلیل داده‌ها	
تهیه برنامه‌ها و راهکارهایی متناسب با شرایط و نیازهای خاص هر منطقه (۱۸–م)	شناسایی نیازها و مشکلات خاص منطقه	توجه به نیازهای محلی
ایجاد برنامه‌هایی که به توسعه سلامت، امنیت و رفاه اجتماعی در منطقه کمک کند (۷–م)	مشارکت در توسعه محلی	
انجام تحقیقات میدانی برای شناسایی مشکلات و نیازهای خاص هر منطقه (۱۵–م)	شناسایی چالش‌ها و نیازها	

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

ایجاد برنامه‌هایی که متناسب با شرایط و نیازهای مناطق مختلف باشد (۱۹-م)	توسعه برنامه‌های منطقه‌ای	
افزایش مشارکت والدین و جامعه در فرآیندهای آموزشی، به خصوص در تصمیم‌گیری و عملیاتی کردن برنامه‌ها (۱۸-م)	مشارکت مؤثر جامع	حضور فعال و مشارکت
در برخی نقاط، توانسته‌اند والدین و جامعه محلی را به فعالیت‌های آموزشی بیشتر درگیر کنند (۱۶-م)	مشارکت جامعه	
در برخی مناطق، شوراهای آموزش‌وپرورش توانسته‌اند والدین و جامعه محلی را در فرآیند تصمیم‌گیری و فعالیت‌های آموزشی درگیر کنند (۶-م)	مشارکت جامعه و والدین	
برگزاری جلسات منظم و مشاوره با ذینفعان مختلف (معلمان، دانش‌آموزان، والدین) از عوامل موفقیت بوده است (۲-م)	ایجاد همکاری	
در برخی موارد، شوراها توانسته‌اند بهبود قابل توجهی در زیرساخت‌ها و تجهیزات آموزشی ایجاد کنند (۱-م)	بهبود امکانات آموزشی	توسعه زیرساخت‌ها و جذب منابع مالی
شوراها در جذب منابع مالی از دولت و بخش‌های خصوصی موفق بوده‌اند و به بهبود شرایط آموزشی کمک کرده‌اند (۱۷-م)	جذب منابع مالی	
برخی کمیته‌ها توانسته‌اند از طریق بودجه‌های دولتی و همکاری با بخش خصوصی منابع مالی خوبی جذب کنند (۱۴-م)	جذب منابع مالی	
برخی کارگروه‌ها توانسته‌اند با همکاری با نهادهای دولتی و خصوصی، منابع مالی مناسبی جذب کنند که به بهبود وضعیت آموزشی کمک کرده است (۱۱-م)	جذب منابع مالی	
در مواردی، پروژه‌های نوسازی و بهبود تجهیزات آموزشی به نتیجه رسیده و شرایط مدارس افزایش یافته است (۱۶-م)	توسعه زیرساخت‌ها	
طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی متنوع، از جمله کارگاه‌های آموزشی و دوره‌های تخصصی برای معلمان، بخشی از موفقیت‌های شوراهاست (۶-م)	تنوع برنامه‌ها	اجرای برنامه‌های آموزشی
افزایش آگاهی و دانش اعضای شوراها و همچنین معلمان و دانش‌آموزان از طریق برنامه‌های آموزشی و فرهنگی (۱۵-م)	آگاهی‌رسانی	
افزایش تعداد دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های توانمندسازی برای معلمان که به ارتقاء کیفیت تدریس منجر شده است (۱۲-م)	برگزاری دوره‌های آموزشی	برگزاری دوره‌های آموزشی
افزایش دوره‌های حرفه‌ای برای معلمان و توانمندسازی آن‌ها یکی از دیگر دستاوردهاست (۸-م)	برگزاری دوره‌های آموزشی	
برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای اعضای شوراها به منظور ارتقای مهارت‌های مدیریتی و تصمیم‌گیری (۶-م)	آموزش و توانمندسازی اعضای شورا	توانمندسازی کارکنان
برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاه‌های توسعه حرفه‌ای برای معلمان و مدیران (۶-م)	بهبود آموزش کارکنان	
برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای اعضای کمیته‌ها به منظور افزایش مهارت‌های مدیریتی و رهبری (۱۶-م) کارگاه‌های مباحث گروهی و تصمیم‌گیری جمعی (۱۳-م)	توسعه برنامه‌های آموزشی برای اعضا	
ایجاد شبکه‌های ارتباطی مابین شوراها، معلمان و والدین برای تبادل اطلاعات و تجربیات (۷-م)	تقویت ارتباطات	تقویت تعاملات
ایجاد گروه‌های کاری و همکاران درون مدرسه برای تبادل تجربه و به اشتراک‌گذاری بهترین شیوه‌ها (۵-م) برگزاری جلسات منظم با والدین و جامعه برای جلب همکاری آن‌ها (۱۰-م)	تقویت همکاری‌ها	
دعوت از مشاوران آموزشی برای بررسی عملکرد شوراها و ارائه راهکارهای عملی (۴-م)	مشاوره و همکاری با متخصصان	
مشارکت دادن دانش‌آموزان، معلمان و والدین در فرآیند برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های آموزشی (۱۹-م)	برنامه‌ریزی مشارکتی	
همکاری با سازمان‌های غیردولتی که می‌توانند در بهبود محیط‌های آموزشی و تقویت شوراها کمک کنند (۱۱-م)	ایجاد سازمان‌های غیردولتی حمایتی	

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

برگزاری جلسات مشترک و کارگاه‌های ورکشاپ برای تبادل تجربیات و بهترین شیوه‌ها (۸–م)	تشویق به همکاری بین کمیته‌ها	دعوت به همکاری
ایجاد شبکه‌های ارتباطی برای به اشتراک‌گذاری اطلاعات و منابع (۹–م)	تشویق به همکاری بین شوراها	
تدوین روش‌های نظارتی و ارزیابی مستمر برای بررسی عملکرد شوراها و شناسایی نقاط قوت و ضعف (۳–م)	نظارت و ارزیابی مستمر	نظارت، ارزیابی و بازخورد مستمر
طراحی برنامه‌های ارزیابی منظم برای شناسایی نقاط قوت و ضعف و بهبود عملکرد (۱۵–م)	برنامه‌ریزی و ارزیابی مستمر	
استفاده از بازخوردهای دانش‌آموزان و معلمان برای اصلاح و بهبود شیوه‌ها (۱–م)		
اجرای ارزیابی‌های دوره‌ای از عملکرد کمیته‌ها و جمع‌آوری بازخورد از اعضا و ذینفعان اعمال تغییرات و بهبودهای لازم بر اساس نتایج ارزیابی (۱۴–م)	ارزیابی و بازخورد مستمر	
راه‌اندازی برنامه‌های مشاوره برای معلمان و دانش‌آموزان به منظور کاهش استرس و افزایش کارایی (۱۶–م)	توسعه برنامه‌های مشاوره‌ای	توسعه برنامه‌ها
استفاده از روش‌های تدریس نوین مثل یادگیری مبتنی بر پروژه (۱۲–م)	توسعه محتوای آموزشی	
تعیین اهداف مشخص برای هر کمیته و استفاده از شاخص‌های عملکرد برای ارزیابی پیشرفت (۴–م)	تعریف اهداف واضح و قابل اندازه‌گیری	انتخاب و سنجش اهداف
انتشار گزارش‌های دوره‌ای از نتایج فعالیت‌ها (۱۹–م)		
جلب نظر و مشارکت والدین، دانش‌آموزان و جامعه برای بهبود تصمیم‌گیری‌های کمیته‌ها (۱۳–م)	تقویت مشارکت ذینفعان	تقویت مشارکت
برگزاری جلسات مشاوره‌ای با ذینفعان برای جمع‌آوری بازخورد (۱۰–م)		
بهینه‌سازی زمان بندی جلسات و فعالیت‌ها به منظور حداکثر استفاده از زمان موجود (۱۸–م)	مدیریت زمان و منابع	مدیریت منابع
تخصیص منابع مالی و انسانی به پروژه‌های اولویت‌دار (۹–م)		
ایجاد فضایی برای ایده‌پردازی و نوآوری میان اعضا به منظور شناسایی رویکردهای جدید در حل مسائل (۸–م)	تشویق نوآوری	نوآوری

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر در سؤال اول، موانع موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش در استان کهگیلویه و بویراحمد از جدول شماره ۲ به محدودیت‌های مالی، نبود زیرساخت مناسب، مسائل و مشکلات فرهنگی–اجتماعی، مسائل و مشکلات نیروی انسانی، مسائل مدیریتی، کمبود انگیزه و رضایت شغلی اشاره می‌کند نتایج بدست آمده در این پژوهش با نتایج نیاکوکو (Nyakeko, 2024) در رابطه با مسائل و مشکلات نیروی انسانی و مدیریتی، با نتایج عادل و همکاران(Adil at el, 2018) مبنی بر محدودیت‌های مالی با نتایج مایسرح و همکاران (Maisaroh at el, 2024) مبنی بر زیرساخت مناسب در یک راستا می‌باشد. نیاکوکو (Nyakeko, 2024)، اذعان می‌دارد که باوجود نقش حیاتی کمیته‌ها در توسعه و گسترش آموزش‌وپرورش اما بر اساس دلایل مختلفی از جمله مشارکت محدود نیروی انسانی به علت عدم آگاهی کافی، آموزش ناکافی و منابع ناکافی مانع از عملکرد مناسب کمیته‌ها می‌گردد در همین راستا عادل و همکاران at (Adil el,2018) بیان می‌کنند که محدودیت منابع مالی، دخالت سران جامعه، محدود بودن مقامات اداری و... از جمله چالش‌هایی است که باعث محدودیت عملکرد کمیته‌های آموزش‌وپرورش می‌شود. مایسرح و همکاران (Maisaroh at el, 2024) نیز در همین رابطه بیان می‌کند که فعالیت‌های انجام شده توسط کمیته‌ها می‌تواند در بهبود زیرساخت‌ها بسیار موثر تلقی شود.

نتایج بدست آمده در سؤال دوم پژوهش، بررسی فرصت‌هایی که در جهت موفقیت کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد و مناطق در دستیابی به مصوبات از جدول شماره ۳ به نوآوری، جذب و مدیریت منابع مالی و سرمایه‌گذاری، توسعه نیروی انسانی، ارتقا و بهبود زیرساخت‌های آموزشی، تقویت همکاری بین نهادی، برنامه‌ریزی و مدیریت موثر، مشارکت جامعه و والدین، افزایش عدالت آموزشی، پایش و ارزیابی مستمر و تنوع‌بخشی به منابع آموزشی اشاره دارد نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های، کوملاسری (Komalasari, 2024) مبنی بر مشارکت جامعه و والدین با نتایج هدایت و همکاران (Hidayat at el, 2024) مبنی بر نوآوری و بهبود با نتایج کوک(Koç, 2015) مبنی بر پایش و ارزیابی در یک راستا می‌باشد کوملاسری (Komalasari, 2024) اذعان می‌دارد که بین کمیته‌ها و والدین به‌عنوان عضو اصلی جامعه رابطه بسیار قوی در راستای ارتقا کیفیت آموزش وجود دارد در همین رابطه هدایت و

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

همکاران (Hidayat at el, 2024) بیان می‌کنند که باوجود چالش‌های پیچیده در سیستم آموزشی، چشم اندازهای قابل توجهی در رابطه با بهبود و نوآوری وجود دارد. همچنین کوک(Koç, 2015)در رابطه با ارزیابی بیان می‌کند که جلسات کمیته‌های آموزش‌وپرورش به صورت فعال برگزار می‌شوند با این حال فضای مشکل‌دار کمیته‌ها، اثربخشی آن را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

نتایج بدست آمده در سؤال سوم پژوهش، اصلاحات مورد نیاز اثربخشی و کارایی بیشتر عملکرد کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویراحمد و مناطق از جدول شماره ۴ به افزایش منابع مالی و حمایت‌های دولتی، تقویت زیرساخت‌های آموزشی، بهبود نظام آموزشی، بهبود آموزش و توانمندسازی اعضای کمیته، تقویت و گسترش روابط بین نهادی، افزایش مشارکت جامعه و والدین، برنامه-ریزی و ارزیابی مستمر، تقویت ساختار مدیریتی کمیته‌ها، استفاده از فناوری و نوآوری، توسعه منابع انسانی و افزایش مشارکت اجتماعی اشاره دارد. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های، مولا و نوویانتی (Maula & Noviyanti, 2024) مبنی بر بهبود آموزش و توانمندسازی با نتایج فریسوارا و همکاران (Ferriswara at el, 2024) مبنی بر افزایش منابع مالی و حمایت دولتی با نتایج پوری و چهتری (Puri & Chhetri, 2024) مبنی بر تقویت زیرساخت‌های آموزشی با نتایج آل ثانی (Al-Thani, 2024) مبنی بر افزایش مشارکت جامعه و والدین همسو می‌باشد. فریسوارا و همکاران (Ferriswara at el, 2024) بیان می‌کند بودجه به‌عنوان یکی از عوامل تعیین کننده در دستیابی به اهداف و مقاصد موجود باید بهینه‌سازی شود. مولا و نوویانتی (Maula & Noviyanti, 2024) بر تاثیر کمیته در بهبود کیفیت آموزش تاکید و بیان می‌کند در صورتی که کمیته‌های آموزش‌وپرورش به رسمیت شناخته شوند تاثیر بیشتر و بهتری می‌توانند در بهبود کیفیت داشته‌باشند. پوری و چهتری (Puri & Chhetri, 2024) در همین رابطه بیان می‌کند که طبق قانون، کمیته‌ها در ادارات آموزشی بسیار مهم وموثر هستند همچنین بر نقش کمیته‌ها در مدیریت زیرساخت‌ها بسیار تاکید می‌کند. در همین راستا آل ثانی (Al-Thani, 2024) بر اهمیت مشارکت ذینفعان از جمله والدین، معلمان و بخش‌های خصوصی ادارات در ایجاد سیاست‌های آموزش موثر تاکید می‌کند.

نتایج بدست آمده در سؤال چهارم پژوهش، بررسی راهبردهای ارتقا کیفی کمیته‌ها و کارگروه‌های آموزش‌وپرورش استان کهگیلویه و بویر احمد و مناطق از جدول شماره ۵ به تقویت ساختار کمیته‌ها و کارگروه‌ها، افزایش مشارکت ذینفعان، آموزش و توسعه منابع انسانی، تسهیل دسترسی به اطلاعات، ترویج فرهنگ مطالبه‌گری، ترویج فرهنگ یادگیری و بهبود مستمر، تعیین اهداف و وظایف مشخص، افزایش مشارکت اجتماعی، بهره‌برداری از فناوری، توجه به نیازهای محلی، حضور فعال و مشارکت، توسعه زیرساخت‌ها و جذب منابع مالی، اجرای برنامه‌های آموزشی، برگزاری دوره‌های آموزشی، توانمندسازی کارکنان، تقویت تعاملات، دعوت به همکاری، نظارت، ارزیابی و بازخورد مستمر، توسعه برنامه، انتخاب و سنجش اهداف، تقویت مشارکت، مدیریت منابع و نوآوری اشاره می‌کنند. نتایج این پژوهش با نتایج نیاککو (Nyakeko, 2024) مبنی بر آموزش و توسعه منابع انسانی، با نتایج مارینا وهمکاران (Mariani at el, 2024) مبنی بر حضور فعال و مشارکت با نتایج، اکاواتی و همکاران (Ekawati at el, 2025) مبنی بر توانمندسازی اعضای کمیته با نتایج سیدی و جانه (Suyudi & Janah, 2020) مبنی بر افزایش مشارکت ذینفعان، با نتایج ورحیاتی و مارتیارینی (Nurhayati & Martiarini, 2024) مبنی بر توسعه زیرساخت‌ها و اجرای برنامه‌های آموزشی همسو می‌باشد. اکاواتی و همکاران (Ekawati at el, 2025) در رابطه با توانمندسازی اعضای کمیته بیان می‌کند که با استفاده از آموزش و همکاری می‌توان اعضای کمیته را توانمند ساخت تا کمیته‌ها بتوانند به‌عنوان یک شریک در بهبود آموزش نقش داشته‌باشند. نیاککو (Nyakeko, 2024) بیان می‌کند که تقویت آموزش، ارائه منابع کافی، افزایش حمایت از سوی مقامات آموزشی باعث افزایش اثربخشی و مشارکت کمیته‌ها در برنامه‌های مختلف می‌شود. مارینا وهمکاران (Mariani at el, 2024) نیز در همین راستا اذعان می‌دارند که مشارکت جامعه با کمیته‌ی آموزش‌وپرورش باعث پیشرفت آموزشی و نگرش و آگاهی مثبت نسبت به کیفیت آموزش در جامعه می‌شود. سیدی و جانه (Suyudi & Janah, 2020) بر نقش مشارکت ذینفعان در افزایش تاثیرگزاری کمیته‌ها تاکید می‌کنند. ورحیاتی و مارتیارینی(Nurhayati & Martiarini, 2024) بیان می‌کنند که کمیته‌ها به‌عنوان بخشی از سازمان آموزش و پرورش مسئول اجرای برنامه‌ها، ایجاد روابط موثر جامعه با آموزش‌وپرورش و بهبود امکانات و زیرساخت‌ها می‌باشد.

منابع

Adil, N., Rashidi, Z., & Frooghi, R. (2018). Strengthening school management committees: a framework for process and outcome. *International Journal of Educational Management*, *32*(4), 701–718. https://doi.org/10.1108/IJEM-03-2017-0072.

Al-Thani, G. (2024). Comparative Analysis of Stakeholder Integration in Education Policy Making: Case Studies of Singapore and Finland. Societies, 14(7), 104. DOI:10.3390/soc14070104.

Cedermark, K. R. (2024, October). Forming a Practice Advancement and Education Committee: Objective Value. In AACAP's 2024 Annual Meeting. AACAP.

Chawla, N., & Saxena, M. A. K. (2019). Introduction of Technology in School Education. Journal of the Gujarat Research Society, 21(5), 338-347.

Choudhary, G. B. & Puranik, S. (2014). A study on employee performance appraisal in health care. Asian J Manag Sci, 2(3), 59-64.

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

Ekawati, H., Haryati, T., & Wuryandini, E. (2025). Peran komite sekolah dalam implementasi manajemen berbasis sekolah. Manajerial, 4(4), 278–289. https://doi.org/10.51878/manajerial.v4i4.4179.

Ferriswara, D., Ambarwati, A., Roekminiati, S., & Pramudiana, I. D. (2024). School Committees' Effectiveness in the Context of School-based Management Policy. KnE Social Sciences. https://doi.org/10.18502/kss.v9i7.15533

Fernandes, A., Carneiro, P., Costa, N., & Braga, A. C. (2018). Characterization of school furniture in a basic education school. In Occupational Safety and Hygiene VI (pp. - 115 117). CRC Press

Ghasemi, & Salehi, K. (2017). Representing the Obstacles and Challenges in Growth and Empowerment of Newly-hired Faculty Members: A Phenomenological study. Journal of Training and Development of Human Resource.; 4(13), 1-25. https://www.sid.ir/paper/255615/fa.

Gall, M., Borg, W., & Gal, J. (2004/1381). Qualitative and quantitative research methods in educational sciences and psychology. Translated by Ahmad Reza Nasr et al. Tehran: The Side Samt Publications. [In Persia]

Ghasemzadeh, F. Rasouli, A. Montazeri, R (2016), Study of Human Resource Management Development Indicators in Urban Management, Third International Conference on Modern Research in Management, Economics and Humanities, June 6, 2016, Batumi, Georgia. https://civilica.com/doc/549436/.

Harahap, N. J., & Rafika, M. (2020). Industrial Revolution 4.0: and the Impact on Human Resources. Ecobisma (jurnal ekonomi, bisnis dan manajemen), 7(1),96-98.

Hasnadi, H. (2019). Perencanaan sumber daya manusia pendidikan. 141–148. https://mail.ejournal.staindirundeng.ac.id/index.php/bidayah/article/view/270

Iacono, T., Keeffe, M., Kenny, A., & McKinstry, C. (2019). A document review of exclusionary practices in the context of Australian school education policy. Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities, 16(4), 264-272. DOI:10.1111/jppi.12290

Koç, E. S. (2015). An evaluation of the effectiveness of committees of teachers according to the teachers' views, Ankara province sample. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 174, 3-9.

Komalasari, M. A. (2024). School Associations and School Committees: Improving the Quality of Education at MTs Hidayatul Mubtadi'in South Lampung. Journal Corner of Education, Linguistics, and Literature, 4(001), 269–278. doi:10.54012/jcell.v4i001.390.

Madikizela-Madiya, N., & Motlhabane, A. (2022). Educational Research Ethics Committees as Space for Situated Learning in Higher Education. Education Research International, 2022, 1–10 DOI:10.3390/socsci12030182 .

Maisaroh, S., Rustan, S., & Kaharuddin, K. (2024). Optimizing the Role of Committees in School Facilities and Infrastructure Management. International Journal of Asian Education, 5(3), 229–239. https://doi.org/10.46966/ijae.v5i3.391

Mariani, N. K., Sihotang, E., & Sukardi, N. M. R. (2024). Kewenangan Komite Sekolah Dalam Meningkatkan Mutu Pendidikan Berdasarkan Undang-Undang Sistem Pendidikan Nasional. Jurnal Kajian Dan Penelitian Umum, 2(5), 52–74. doi:/10.47861/jkpu-nalanda.v2i5.1290 .

Marufkhani, M., Nourifard, Y., Sarraf, F. (2022). A model for assessing the performance of the audit committee in the Iranian capital market. Accounting and Auditing Management Knowledge, 11(42), 215-232. SID. https://sid.ir/paper/1049078/fa

Maula, F. M., & Noviyanti, S. F. (2024). Empowering of School Committees: Concrete Steps to Improve The Quality of Education. Al-Tanzim : Jurnal Manajemen Pendidikan Islam, 8(2), 689–702. doi:10.33650/al-tanzim.v8i2.7116.

Muhammad Naveed, H., Hongxing, Y., Akhtar, M., Anwer, M. O., & Alemzero, D. (2020). The Impact of Customer Feedback on Organizational Health when Employee Empowerment works as a moderator: Evidence from Pakistani Fast Food Industry, Business and Economic Research, 10(3): 65-89. DOI:10.5296/ber.v10i3.17372

Murphy, S., MacDonald, A., Danaia, L., & Wang, C. (2019). An analysis of Australian STEM education strategies. Policy Futures in Education, 17(2), 122- 139 DOI:10.1177/1478210318774190.

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

Muslihah, N. N., Nurseha, A., Mutaqin, E. J., & Asyari, L. (2021). Implementation of Education and Education Manpower Recruitment Patterns In SD IT Al-Ihsan Baleendah Bandung. 4(1), 77–82. https://doi.org/10.20961/SHES.V4I1.48569

Nurhayati, N., & Martiarini, E. (2024). The Role of the School's Committee in Implementing P5 in the Era of Independent Learning. https://doi.org/10.59175/pijed.v3i2.336.

Nyakeko, F. (2024). Factors Limiting School Committee Engagement in Primary School Development Plans. Asian Research Journal of Arts & Social Sciences, 22(12), 413–424. https://doi.org/10.9734/arjass/2024/v22i12623

Puri, P., & Chhetri, D. (2024). A Systematic Review of the Role of School Management Committee for the School Performance in Nepal. Education Journal. https://doi.org/10.11648/j.edu.20241303.12.

Rahimi Kinchaa, D ., Abbaspour, A., Taheri, M., Zarei Zavaraki, E., & Khorsandi Taskouh, A. (2021). Challenges of professional development of faculty members of Allameh Tabataba'i.

Roshani Ali Benasee, H., Hassani, M., & Ghalavandi, H. (2021). Identifying the Dimensions and Components of Research Development for Designing a Conceptual Model (Case Study: Faculty

Suyudi, M., & Janah, M. (2020). School committee strategy to improve the quality of education at mi ma'arif munggung 1, pulung, ponorogo. 8(2), 237–262. https://doi.org/10.30762/DIDAKTIKA.V8I2.2701

Tarhan, O. (2015). The state of in-service training of teachers and teacher training in National Education Councils. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 197, 378-381.

Xie, X., & Guo, D. (2018). Human factors risk assessment and management: Process safety in engineering. Process Safety and Environmental Protection, 113, 467-482. DOI:10.1016/j.psep.2017.11.018.

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]

Investigating the criteria of barriers, opportunities, successes, and efficiency of the performance of education committees and working groups in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad provinces

Mehran Azizi Mahmoodabad*[1], Mohsen Khosravi[2] and Zainab Gharibi Bedistani[3]

Abstract

The education organization is one of the most complex organizations in any society and, due to its position in society, is considered one of the key institutions. The key to the development of any organization, including educational organizations, lies in the hands of its human resources. Human resources are considered the most important element in improving the quality of education and are very effective in achieving organizational goals. One of the tools that can be used to empower human resources and improve their skills, knowledge, and attitudes is performance appraisal. Education staff play roles in various committees and working groups. Education committees and working groups serve as mediators, facilitating communication between employees, managers, and the community. The purpose of this research is to examine the criteria for obstacles to success and opportunities, and the effectiveness and efficiency of education committees and working groups in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad provinces. The present study is of an applied type, considering its research objective. This research was conducted using a qualitative method. The participants in this study include 19 experts, responsible experts, and experienced heads of education departments in the General Directorate and regional departments. Purposive sampling was used in this study. The research tool is an in-depth semi-structured interview. In this study, a survey by participating members was used to verify the accuracy of the findings. To increase reliability and internal validity, the theoretical triangulation method (evaluating data from different perspectives) was used. Open coding, axial coding, and selective coding were used to analyze the data in grounded theory or data-driven theory. The results of the present study in the area of obstacles to the success of education committees and working groups in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad provinces point to financial constraints, lack of appropriate infrastructure, socio-cultural issues and problems, human resource issues and problems, management issues, lack of motivation and job satisfaction. In addition, in the area of examining the opportunities for the success of committees and working groups, it points to innovation, attracting and managing financial resources and investment, developing human resources, promoting and improving educational infrastructure, strengthening inter-institutional cooperation, effective planning and management, community and parent participation, increasing educational justice, continuous monitoring and evaluation, and diversifying educational resources. Also, the results obtained in the area of reforms needed for the effectiveness and efficiency of the performance of committees and working groups refer to increasing financial resources and government support, strengthening educational infrastructure, improving the education system, improving the training and empowerment of committee members, strengthening and expanding inter-institutional relations, increasing community and parent participation, continuous planning and evaluation, strengthening the management structure of committees, using technology and innovation, developing human resources, and increasing social participation.

Keyword: Barriers to opportunities, performance efficiency, committees and working groups, education, Kohgiluyeh and Boyerahmad

۱. Corresponding Author: Professor Assistant, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran. azizi8175@cfu.ac.ir

۲. Professor Assistant, Department of Educational Administration, Farhangian University, Tehran, Iran. mo.khosravi@cfu.ac.ir

۳. Bachelor's degree in teaching students with special needs. Farhangian University. Tehran. Iran.gharibinazanin04@gmail.com.

[Downloaded from isoedmag.ir on 2026-10-23]